

MEMM

Menntun
Móttaka
Menning

Samhæfing og samvinna í málefnum barna með fjölbreyttan tungumála- og menningarbakgrunn

Fríða Bjarney Jónsdóttir
samhæfingarstjóri MEMM

Miðstöð menntunar
og skólajónustu

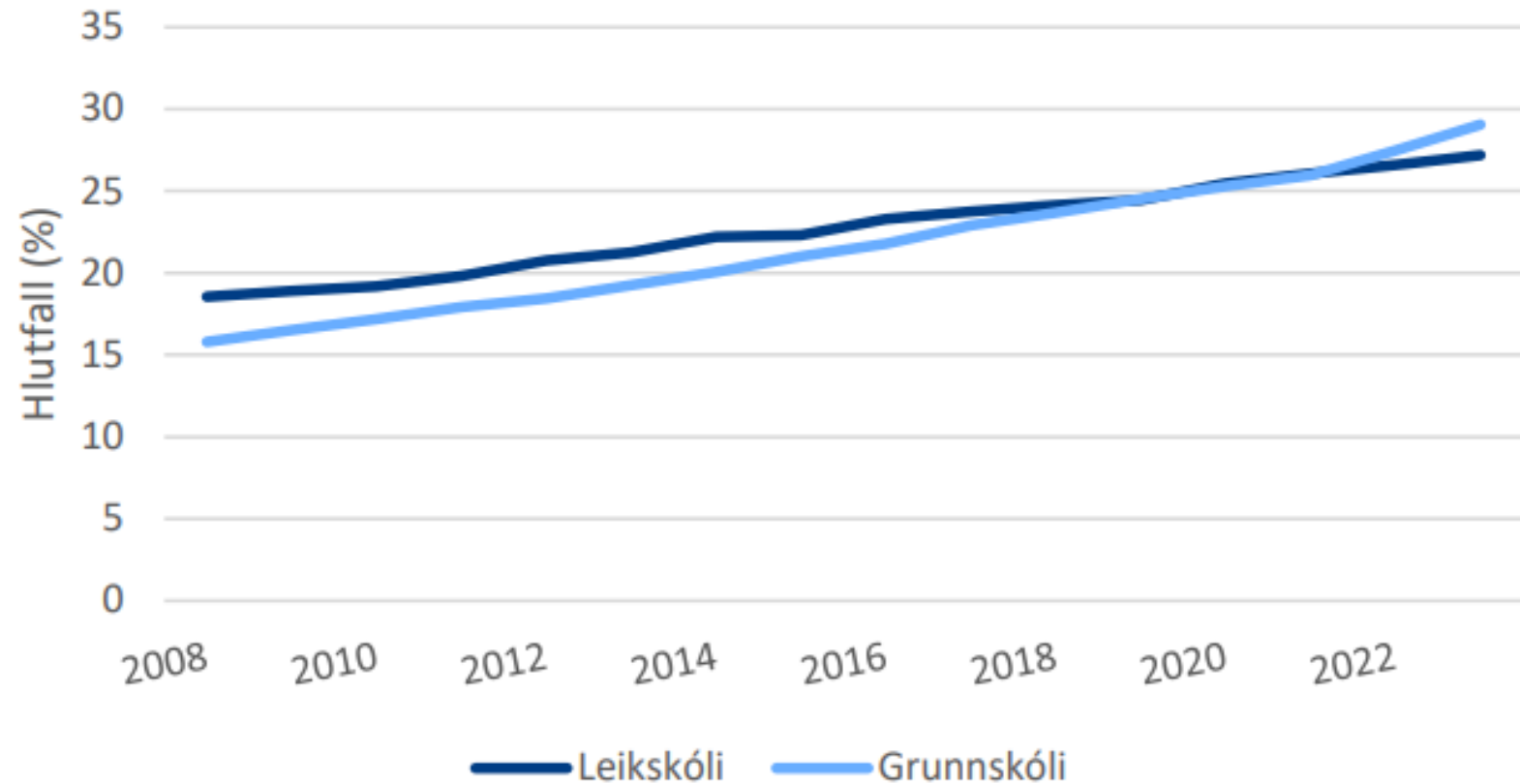
Stjórnarráð Íslands
Mennta- og barnamálaráðuneytið

Reykjavík

Þróunin og staðan

Hlutfall nemenda með erlendan bakgrunn

Heimild: Hver er staðan í menntakerfinu. Samantekt fyrir Menntaþing 2024 <https://www.stjornarradid.is/library/03-Verkefni/Menntamal/Hver-er-stadan-i-menntakerfinu-Samantekt.pdf>

Hvað er MEMM?

Þróunarverkefni í víðtæku samstarfi við sveitarfélög og stofnanir sem hafa unnið að því að byggja upp mannauð, þekkingu og aðferðir til að styðja við menntun og móttöku barna og ungmenna með fjölbreyttan tungumála- og menningarbakgrunn

Hvað er MEMM?

Markmiðið er að:

- Stuðla að inngildingu og virkri þátttöku barna með fjölbreyttan tungumála- og menningarbakgrunn í íslensku samfélagi
- Koma á samræmdu verklagi um móttöku, menntun og þjónustu á landsvísu í leikskólum, grunnskólum, framhaldsskólum og frístundastarfi
- Þróa og tryggja menntasamfélaginu öfluga ráðgjöf, námsgögn og verkfæri, sem og stuðning til lausnar flóknari aðstæðum

Hvað er MEMM?

Áherslur verkefnisins:

- Íslenska sem annað mál
- Inngilding og fjölmennningarleg menntun
- Læsisráðgjöf - stöðumat o.fl.
- Foreldrasamstarf
- Menntun og starfsþróun kennara og starfsfólks
- Þróun og dreifing námsgagna og annarra verkfæra

Af hverju MEMM?

- Ákall um að málefnum barna með fjölbreyttan tungumála – og menningarbakgrunn sé betur sinnt
- Byggt á niðurstöðum rannsókna, reynslu þeirra sem starfa í skóla- og frístundastarfi og röddum barna og foreldra sem hingað koma
  - Sjálfsmat sveitarfélaga
  - Grunnur Húsavík
- Þurfum að vinna saman og skapa sameiginlega sýn sem byggir á heildrænni nálgun
- Vegferð og langtímaviðfangsefni sem menntasamfélagið allt þarf að koma að

Af hverju MEMM?

- Margt er gott gert í nokkrum sveitarfélögum og stofnunum ríkis og sveitarfélaga.
- Mikilvægt að nýta innviði og kerfi sem þegar eru til staðar og eru að sinna vel málum sem að þessu snúa.
- Þurfum teikna upp heildarmynd, samhæfa úrræði og mannauð en ekki búa til nýtt kerfi

MEMM í dag og næstu skref

- 15. maí 2024. Undirritað samkomulag um þróunarverkefnið Menntun – Móttaka – Menning (MEMM)
- Með samkomulaginu gengur Miðja máls og læsis til liðs við Miðstöð menntunar og skólaþjónustu sem hluti af MEMM á landsvísu.

MEMM í dag og næstu skref

- MEMM og ráðuneytið
  - Menntastefna ríkisins og tengsl við önnur verkefni
  - Samhæfingarteymi
  - Lærdómssamtal við fræðsluskrifstofur
- MEMM í Víkurhvarfi
  - Verkefnisstjórn
  - Þróa ráðgjöf, þjónustu, verkfæri/námsefni og stuðning við skóla og skólaþjónustu á landsvísu

MEMM í dag og næstu skref

- Brúarsmiðir og kennsluráðgjafar fjölmennningar í leikskólum og grunnskólum
- Þrjár íslenskubrautir í þremur framhaldsskólum
- Framhaldsskólateymi MEMM
- MEMM vefsvæði þar sem hægt er að nálgast verkfæri og námsefni
- Íslenska sem annað tungumál í grunnskóla
- Mál og læsi leikskóla
- Föruneyti barna – námskeið fyrir foreldra og leikskóla
- Matsferill og íslenska
- Frigg – upplýsingar um fjöltyngd börn
- Frístundalæsi – lærdómssamfélag og vefur
- Menningarmót – fjöltyngi og menningarnæmi
- Talking partners – Sammála – Markmiðasetning í foreldrasamstarfi
- Móttökuáætlanir og ferli móttöku
- Börn með rofna skólagöngu
- Heillaspor - *Tengsla- og áfallamiðuð nálgun til að styðja við þroska, nám og farsæld barna í inngildandi skóla- og frístundastarfi*
- Þróun á ráðgjöf og stuðningi við vettvang

Upplýsingar um verkefnið í fjölmiðlum

- <https://www.visir.is/g/20242641907d/samstarf-um-menntun-og-mottoku-barna-af-erlendum-uppruna>
- <https://www.ruv.is/utvarp/spila/morgunutvarpid/23822/7grs0uklukkan>

Undirbúningur

Apríl 2024 – Júní 2024

Ráðning samhæfingarstjóra og skipulagning verkefnisstjórnar og samhæfingarteymis

Kynningarfundir með samstarfsaðilum

Heimsóknir á vettvang hefjast – samtal við skólaskrifstofur

Undirbúa rándingar á nýju starfsfólki

Greining á núverandi stöðu, þörfum, hindrunum og tækifærum hefst

Verkefnisáætlun og tímalína

Þróun og framkvæmd

Ágúst 2024 – Júní 2025

Teymi MML og MMS sameinuð, gengið frá ráðningu á MEMM starfsfólki

Áframhaldandi greining á núverandi stöðu, þörfum, hindrunum og tækifærum

MEMM kynningar og samtal við skólaskrifstofur, skóla- og frístundastarf

Þróun á samræmdu verklagi um móttöku, menntun og inngildingu barna með fjölbreyttan tungumála- og menningarbakgrunn

Þróun og framkvæmd varðandi:

- ráðgjöf, námsefni og verkfæri
- stuðningkerfi fyrir skóla og frístundastarf
- námskeið og vinnusmiðjur

Innleiðing hefst

Júlí 2025 – Júní 2026

Unnið að samræmdu verklagi um allt land í samvinnu við vettvang

Mat, endurskoðun og eftirfylgni

Uppbygging stuðnings

Dreifing námsefnis og verkfæra

Áframhaldandi þróun námsefnis og verkfæra

Mat á verkefninu, undirbúningur lokaskýrslu og þingsályktunartillögu

Mat, afurðir og framtíðarsýn

Ágúst 2025 – Des 2026

Samræmt verlag fyrir móttöku og menntun barna með fjölbreyttan tungumála- og menningarbakgrunn er tilbúið

Fjölbreytt námsefni og verkfæri eru tilbúin og aðgengileg á landsvísu

Hjá Miðstöð menntunar og skólaþjónustu starfar öflugt teymi sem styður við sveitarfélög og skóla

Starfsþróun, námskeið og fræðsluefni fyrir kennara og starfsfólk er í boði

Lokaskýrsla með mati á verkefninu og framtíðarsýn um menntun barna með fjölbreyttan tungumála- og menningarbakgrunn liggur fyrir

Þingsályktunartillaga lögð fyrir þingið